

Many thanks to Bryce and Sonnie for allowing us to use a copy of the painting from local artist Alice Tennant

PURCHASE OF HAVARDS AS A COMMUNITY SHOP:

NEWSLETTER No 5

Each week we're bringing our members, supporters and friends up to date with news of our fund raising activities; please read on to catch up with news and updates on our progress to date.

HOLD THE FRONT PAGE!

With a **week to go** to our deadline, we have some excellent news to share this week:

- We've now raised **over £147,000** of our target of £330,000 with 173 members.
- **HMRC Social Investment Tax Relief** - our application to the HMRC to be included in the Social Investment Tax Relief (SITR) scheme has received '**advance approval**'

This means:

- UK tax paying investors buying shares in the Havards Community Shop will be able to claim 30% of their investment against tax through their tax return for this year
- A deferral of Capital Gains Tax charge if you reinvest the profits into a social enterprise
- N.B We have only been given SITR for the first £300K invested so please don't delay if you would like to support the project, already over £120,000 has been allocated to existing investors.

Remember.....

- If the purchase of Havards is successful, investors could potentially earn interest up to 4% of their share value per annum, plus Tax payers 30% tax relief on any sum invested
- We know that conventional new businesses tend to have a success rate of only 40% after 5 years from formation, however typically Community Businesses have a success rate of **94% after 5 years**
- Havards is a profitable business and we're planning for growth: our business plan for the future, community owned Havards, forecasts increased profitability through extending the trading space and product ranges and innovative marketing

Public Meeting 12th July update and summary of points raised and discussed

A very successful public meeting for current and potential investors was held in the Newport Memorial Hall.

Presentations by Clive Hooper (Chair) and Chris Morgan (Secretary) brought everyone up to date with progress on the fundraising, the successful application to the HMRC regarding the Social Investment Tax Relief as well as the other initiatives and applications that the management team and volunteers have been engaged in:

Meeting points covered. July 2022 Havards SHGT Ltd. Public Meeting

- **Is my money safe?**
  - Yes was the answer to the point that we make the purchase,
  - Beyond the purchase, the statistics of Community Benefit Societies shows that 94% are still trading profitably after 5 years.
  - Havards has traded profitably for the past 5 years.
- **Only for locals!**
  - No. Open to anyone who wants to support and see communities such as Newport thrive and retain a tapestry of commercial/retail outlets that services all - throughout the year.
- **Too many volunteers needed to be successful**
  - Not true.
    - The business plan has two employees, one manager and a paid assistant manager.
    - For the majority of the year additional assistants are not required in the shop which reflects the current modus operandi which is profitable.
    - Directors/Committee members will backfill any short-term sick leave or holiday periods.
    - New and exciting services can be launched by volunteers as we plan to extend the current offering. 62 Volunteers have signed up with a wide range of skills, experience and offers of help.
- **Four weeks in and only 3 weeks to go**
  - Nail biting, we have tremendous support so far and an encouraging amount committed to with investment form completion and then banked, but a long way to go. Advice from Welsh Co-Operative is most CBS see circa 2/3 comes in the last week. We're not planning on this rush and will continue to actively promote the project to see earlier adoption of shares.

- With the recent notice of Advance Assurance from HMRC that SHGT CBS Ltd will qualify for the scheme we are seeing increased and sizable investments made. HMRC have placed a cap for the 1st £300k invested which does create a race to invest.
- **What about the flat?**
  - The flat will be purchased as part of the "estate" of the Havards shop.
  - We will only purchase the shop with vacant possession of all parts of the property.
  - No decision has yet been made concerning the rateable value of the flat, arguments for continuation of a rent that is affordable by locals is strong and vocal given that we are an organisation here to support the community, as is the voice for commercial maximisation of assets. The SHGT CBS directors are obliged, under the rules of the society, to follow the guidance of the committee and the society members. All shareholders are automatically society members and therefore have a voice.
- **Havards is too expensive!!**
  - The adage "a item is worth what the market will pay" is valid here. The current owners have stated a value they wish to see, however, time has proved that offers at that amount have not been forthcoming. Application for change of use may increase the attractiveness of the property and its value but takes time to achieve and realise.
  - Our approach is to gain an independent valuation from an appropriately qualified company and use this as the basis of a fair and realistic negotiation of an offer price.
- **It's not a good investment!!** Here's three reasons why that statement has no validity, full details are in the share offer document and business plan.
  - Investing in the Community.
    - Many of our investors have opted for 0% interest for the share purchased - Why? When asked, their replies are similar.
      - We want Newport to remain a vibrant and healthy community not just in the holiday and summer period but throughout the year, we believe SHGT CBS Ltd will help to do that.
      - Retaining Havards helps to keep a local retail outlet that is serving all the community with items and services which would otherwise either require travel to other major towns or greater reliance on internet shopping which not all residents of Newport have access to.
  - Local businesses; retail, hospitality, building etc. are inter-dependant on a healthy and lively community thought-out the year keeping trade active and cash-flow positive. Havards is part of that tapestry that services need all year round. Remember the two bakers, petrol station – no more.
  - Young people can gain life and work experience from time spend serving in the shop and back-office stock management. Volunteers bring a range of skills and experience to launch new services to further the support of the community.
  - All net profits after servicing shareholder interest payments are ploughed back into the community.
- Shareholder investment security and interest payments.
  - At either 2 or 4% interest payment, paid as the business generates profit, is a reasonable return and often more when compared to rates from Bank Savings accounts and Building Societies.
  - The Society wishes to purchase a going concern, profitable for the past 5 years and room for expansion and increase profit/funds for the community.
- Tax savings.
  - As a UK taxpayer and you asked for SITR certificate and invested whilst under the £300k limited set by HMRC, you'll see up to 30% tax relief saving in the 1st year of investment. HMRC rules apply and you should seek independent financial advice for your personal circumstances before investing.

How to Buy Shares

If you pledged shares and loans last year or earlier this year and have yet to purchase shares or if you would like to purchase more shares, please could you complete the invest form and purchase shares by scanning the QR code below:

or copy and paste this link into your browser www.siophavards.cymru/invest.htm

Or if you're wanting to share this opportunity with your friends and relatives, please share this e-mail with them.

For those who wish to retain the feel of paper, hardcopies of the Share documents and forms are available at Havards counter.

Hamper Raffle

We're holding a draw to for a prize hamper to help raise funds towards purchasing Havards.

Raffle tickets are also on sale at the Havards table in the town for £1 per ticket or by email to info@siophavards.cymru with "hamper ticket" in the title.

Call to Action

Don't forget to spread the word!
Buy your shares now before the closing date.

Diolch/Thank you!

PRYNU HAVARDS FEL SIOP GYMUNEDOL:

CYLCHLYTHYR Rhif 5

Bob wythnos rydym yn rhoi'r newyddion diweddaraf i'n haelodau, cefnogwyr a ffrindiau am ein gweithgareddau codi arian; darllenwch ymlaen i gael newyddion a diweddariadau ar ein cynnydd hyd yma.

DALWCH Y DUDALEN FLAEN!

Gydag wythnos i fynd at ein dyddiad cau, mae gennym ni newyddion gwych i'w rhannu yr wythnos hon:

- Rydym bellach wedi codi dros £147,000 o'n targed o £330,000 gyda 173 o aelodau.

- Gostyngiad Treth Buddsoddiad Cymdeithasol CThEM - mae ein cais i CThEM i gael ei gynnwys yn y cynllun Rhyddhad Treth Buddsoddiad Cymdeithasol (SITR) wedi derbyn 'cymeradwyaeth ymlaen llaw'

Mae hyn yn golygu:

- o Bydd buddsoddwyr sy'n talu treth yn y DU sy'n prynu cyfranddaliadau yn Siop Gymunedol Havards yn gallu hawlio 30% o'u buddsoddiad yn erbyn treth drwy eu ffurflen dreth ar gyfer eleni
- o Gohirio tâl Treth Enillion Cyfalaf os byddwch yn ail-fuddsoddi'r elw mewn menter gymdeithasol
- o DS Dim ond am y £300K cyntaf a fuddsoddiwyd yr ydym wedi cael SITR, felly peidiwch ag oedi os hoffech gefnogi'r prosiect, mae dros £120,000 eisoes wedi'i ddyrannu i fuddsoddwyr presennol.

Cofiwch.....

- Os bydd prynu Havards yn llwyddiannus, gallai buddsoddwyr o bosibl ennill llog hyd at 4% o werth eu cyfranddaliadau y flwyddyn, ynghyd â gostyngiad treth o 30% i drethdalwyr ar unrhyw swm a fuddsoddir.
- Gwyddom fod busnesau newydd confensiynol yn tueddu i fod â chyfradd llwyddiant o 40% yn unig ar ôl 5 mlynedd o'u ffurfio, fodd bynnag yn nodweddiadol mae gan Fusnesau Cymunedol gyfradd llwyddiant o 94% ar ôl 5 mlynedd.
- Mae Havards yn fusnes proffidiol ac rydym yn cynllunio ar gyfer twf: mae ein cynllun busnes ar gyfer y dyfodol, Havards sy'n eiddo i'r gymuned, yn rhagweld mwy o broffidioldeb trwy ehangu'r gofod masnachu a'r ystod o gynnyrch a marchnata arloesol

Cyfarfod Cyhoeddus 12 Gorffennaf Diweddariad a chrynodeb o'r pwyntiau a godwyd ac a drafodwyd

Cynhaliwyd cyfarfod cyhoeddus llwyddiannus iawn i fuddsoddwyr presennol a darpar fuddsoddwyr yn Neuadd Goffa Trefdraeth.

Rhoddodd cyflwyniadau gan Clive Hooper (Cadeirydd) a Chris Morgan (Ysgrifennydd) y wybodaeth ddiweddaraf i bawb am y cynnydd o ran codi arian, y cais llwyddiannus i CThEM ynghylch y Gostyngiad Treth Buddsoddiad Cymdeithasol yn ogystal â'r mentrau a'r ceisiadau eraill y mae'r tîm rheoli a gwirfoddolwyr yn eu gwneud. wedi bod yn ymwneud â:

Trafodwyd pwyntiau cyfarfod. Gorffennaf 2022 Havards SHGT Ltd. Cyfarfod Cyhoeddus

- A yw fy arian yn ddiogel?
  - o Ie oedd yr ateb i'r pwynt ein bod yn gwneud y pryniant,
  - o Y tu hwnt i'r pryniant, mae ystadegau Cymdeithasau Budd Cymunedol yn dangos bod 94% yn dal i fasnachu'n broffidiol ar ôl 5 mlynedd.
  - o Mae Havards wedi masnachu'n broffidiol am y 5 mlynedd diwethaf.
- Dim ond ar gyfer pobl leol!

o Na. Yn agored i unrhyw un sydd eisiau cefnogi a gweld cymunedau fel Trefdraeth yn ffynnu a chadw tapestri o allfeydd masnachol/manwerthu sy'n gwasanaethu i gyd - trwy gydol y flwyddyn.

- Roedd angen gormod o wirfoddolwyr i fod yn llwyddiannus
  - o Ddim yn wir.
    - ☐ Mae gan y cynllun busnes ddau weithiwr, un rheolwr a rheolwr cynorthwyol cyflogedig.
    - ☐ Am y rhan fwyaf o'r flwyddyn nid oes angen cynorthwywyr ychwanegol yn y siop sy'n adlewyrchu'r modus operandi presennol sy'n broffidiol.
    - ☐ Bydd Cyfarwyddwyr/aelodau Pwyllgor yn ôl-lenwi unrhyw absenoldeb salwch tymor byr neu gyfnodau gwyliau.
    - ☐ Gall gwirfoddolwyr lansio gwasanaethau newydd a chyffrous wrth i ni gynllunio i ehangu'r hyn sydd ar gael ar hyn o bryd. 62 Mae gwirfoddolwyr wedi ymuno ag ystod eang o sgiliau, profiad a chynigion o gymorth.
- Pedair wythnos i mewn a dim ond 3 wythnos i fynd
  - o Brathu ewinedd, mae gennym gefnogaeth aruthrol hyd yn hyn a swm calonogol wedi'i ymrwymo iddo gyda'r buddsoddiad o'i gwblhau ac yna ei fancio, ond mae ffordd bell i fynd. Cyngor gan Gydweithredol Cymru yw'r rhan fwyaf o CBS gweld tua 2/3 yn dod yn ystod yr wythnos ddiwethaf. Nid ydym yn cynllunio ar y rhuthr hwn a byddwn yn parhau i hyrwyddo'r prosiect yn weithredol i weld cyfranddaliadau'n cael eu mabwysiadu'n gynt.

Gyda'r hysbysiad diweddar o Sicrwydd Ymlaen Llaw gan Gyllid a Thollau EM y bydd SHGT CBS Ltd yn gymwys ar gyfer y cynllun, rydym yn gweld buddsoddiadau cynyddol a sylweddol yn cael eu gwneud. Mae CThEM wedi gosod cap ar y £300k 1af a fuddsoddwyd sydd yn creu ras i fuddsoddi.

- Beth am y fflat?
  - o Bydd y fflat yn cael ei brynu fel rhan o "ystâd" siop Havards.
  - o Dim ond gyda meddiant gwag o bob rhan o'r eiddo y byddwn yn prynu'r siop.
  - o Nid oes penderfyniad wedi'i wneud eto ynglŷn â gwerth trethiannol y fflat, mae'r dadleuon dros barhad rhent sy'n fforddiadwy gan bobl leol yn gryf ac yn uchel eu cloch o ystyried ein bod yn sefydliad yma i gefnogi'r gymuned, fel y mae'r llais dros wneud y mwyaf o'r defnydd masnachol. asedau. Mae'n ofynnol i gyfarwyddwyr CBS SHGT, o dan reolau'r gymdeithas, ddilyn arweiniad y pwyllgor ac aelodau'r gymdeithas. Mae pob cyfranddaliwr yn aelod o gymdeithas yn awtomatig ac felly mae ganddynt lais.
- Mae Havards yn rhy ddrud!!
  - o Mae'r dywediad "mae eitem yn werth yr hyn y bydd y farchnad yn ei dalu" yn ddilys yma. Mae'r perchnogion presennol wedi datgan gwerth y dymunant ei weld, fodd bynnag, mae amser wedi profi na chafwyd cynigion am y swm hwnnw. Gall cais i newid defnydd wneud yr eiddo yn fwy deniadol a'i werth ond mae'n cymryd amser i'w gyflawni a'i wireddu.
  - o Ein hymagwedd yw cael prisiad annibynnol gan gwmni sydd â'r cymwysterau priodol a defnyddio hwn fel sail i negodi pris cynnig mewn modd teg a realistig.
- Nid yw'n fuddsoddiad da!! Dyma dri rheswm pam nad oes gan y datganiad hwnnw unrhyw ddilysrwydd, mae manylion llawn yn y ddogfen cynnig cyfranddaliadau a'r cynllun busnes.
  - o Buddsoddi yn y Gymuned.
    - ☐ Mae llawer o'n buddsoddwyr wedi dewis llog o 0% am y cyfranddaliad a brynwyd - Pam? Pan ofynnir iddynt, mae eu hatebion yn debyg.

☒ Rydym am i Drefraeth barhau i fod yn gymuned fywiog ac iach nid yn unig yn ystod y gwyliau a'r haf ond drwy gydol y flwyddyn, credwn y bydd SHGT CBS Cyf yn helpu i wneud hynny.

☒ Mae Cadw Havards yn helpu i gadw siop adwerthu leol sy'n gwasanaethu'r gymuned gyfan ag eitemau a gwasanaethau a fyddai fel arall yn gofyn am deithio i drefi mawr eraill neu'n dibynnu'n fwy ar siopa rhynggrwyd nad yw holl drigolion Trefdraeth yn gallu cael mynediad iddo.

o Busnesau lleol; mae manwerthu, lletygarwch, adeiladu ac ati yn dibynnu ar ei gilydd ar gymuned iach a bywiog a ystyriwyd yn ystod y flwyddyn gan gadw masnach yn egniol a llif arian yn gadarnhaol. Mae Havards yn rhan o'r tapestri hwnnw y mae ei angen ar wasanaethau drwy gydol y flwyddyn. Cofiwch y ddau bobydd, gorsaf betrol – dim mwy.

o Gall pobl ifanc gael profiad bywyd a gwaith o dreulio amser yn gwasanaethu yn y siop a rheoli stoc y swyddfa gefn. Mae gwirfoddolwyr yn dod ag ystod o sgiliau a phrofiad i lansio gwasanaethau newydd i hybu cefnogaeth y gymuned.

o Mae'r holl elw net ar ôl gwasanaethu taliadau llog cyfranddalwyr yn cael ei fuddsoddi yn ôl yn y gymuned.

- Sicrwydd buddsoddiad cyfranddalwyr a thaliadau llog.

o Mae taliad llog o naill ai 2 neu 4%, a delir wrth i'r busnes gynhyrchu elw, yn elw rhesymol ac yn aml yn fwy o'i gymharu â chyfraddau o gyfrifon Cynilion Banc a Chymdeithasau Adeiladu.

o Mae'r Gymdeithas yn dymuno prynu busnes byw, proffidiol am y 5 mlynedd diwethaf a lle i ehangu a chynyddu elw/cyllid i'r gymuned.

- Arbedion treth.

o Fel trethdalwr yn y DU a gwnaethoch ofyn am dystysgrif Sitr a buddsoddi tra o dan y £300k cyfyngedig a osodwyd gan Gyllid a Thollau EM, byddwch yn gweld hyd at 30% o ostyngiad yn y dreth yn arbed ym mlwyddyn 1af y buddsoddiad. Mae rheolau CThEM yn berthnasol a dylech geisio cyngor ariannol annibynnol ar eich amgylchiadau personol cyn buddsoddi.

Sut i Brynu Cyfranddaliadau

Os gwnaethoch addo cyfranddaliadau a benthyciadau y llynedd neu'n gynharach eleni a heb brynu cyfranddaliadau eto neu os hoffech brynu mwy o gyfranddaliadau, a fydddech cystal â chwblhau'r ffurflen buddsoddi a phrynu cyfranddaliadau drwy sganio'r cod QR isod:

neu copi'wch a gludwch y ddolen hon i'ch porwr www.siophavards.cymru/invest.htm

Neu os ydych chi eisiau rhannu'r cyfle hwn gyda'ch ffrindiau a'ch perthnasau, a fydddech cystal â rhannu'r e-bost hwn gyda nhw.

I'r rhai sy'n dymuno cadw naws papur, mae copïau caled o'r dogfennau Rhannu a'r ffurflenni ar gael wrth gownter Havards.

Raffl Hamper

Rydym yn cynnal raffl am hamper gwobrau i helpu i godi arian tuag at brynu Havards.

Mae tocynnau raffl hefyd ar werth wrth fwrdd Havards yn y dref am £1 y tocyn neu drwy e-bost at info@siophavards.cymru gyda "tocyn hamper" yn y teitl.

Galwad i Weithredu

Peidiwch ag anghofio lledaenu'r gair!

Prynwch eich cyfranddaliadau nawr cyn y dyddiad cau.

Diolch